T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/764
KARAR NO : 2023/690
KARAR TR : 27/11/2023

ÖZET: 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen "*aynı konuya ilişkin olması"* koşulunu taşımayan BAŞVURUNUN REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Hüküm Uyuşmazlığının
Giderilmesini İsteyen
İdari Yargıda Davacı
Adli Yargıda Mağdur :İ.D
Vekili : Av. M. A.A
Karşı Taraf
İdari Yargıda Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. R.E

I. ADLİ YARGIDA DAVA SÜRECİ

A. Dava Konusu Olay

1. Mağdur İ.D'ın 5. Kor. As. Cezaevinde piyade er olarak askerlik vazifesini yerine getirdiği esnada aynı yerde askerlik görevini yapması nedeniyle arkadaşı olan sanık konumundaki piyade er M.Y.K ile 30/09/1995 günü sabah içtimasından önce birbirlerinin belini kütletmek istedikleri ve mağdur ile sırt sırta vererek birbirlerini kaldırdıkları sırada mağdurun, sanığın sırtından kafa üstü beton zemine düştüğü, sevk edildiği GATA Haydarpaşa Askeri Hastanesince tanzim edilen 15/12/1995 tarihli kati raporla hayati tehlike altına girdiği, olay tarihinden itibaren quadripleji nedeniyle rapor tarihine kadar süresi belli olmayan iş ve güç kaybına maruz kaldığının belirtildiği, bu suretle sanığın tedbirsizlik ve dikkatsizlik sonucu yaralamaya sebebiyet verdiğinin savunma, tanık beyanları ve tüm dosya kapsamıyla anlaşıldığı gerekçesiyle sanığın sevk maddesi uyarınca cezalandırılması istemiyle K.K.K. 5. Kolordu Komutanlığı Askeri Savcılığı tarafından askeri yargı yerinde dava açılmıştır.

B. Yargılama Aşamaları

2. K.K.K. 5. Kolordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi 26/08/1996 tarih ve E.1996/290, K.1996/366 sayılı kararı ile *"sanığın 30/09/1995 tarihinde tedbirsizlik ve dikkatsizlik sonucu yaralamaya sebebiyet vermek suçunu işlediğinden bahisle TCK'nin 459/2. maddesi uyarınca cezalandırılması için kamu davası açılmış ise de; yargılama esnasında terhis olduğu, sanığa isnat edilen suçun TCK'de düzenlendiği, bu nedenle sanığın askeri mahkemede yargılanmasını gerektirir ilginin kesildiği anlaşıldığından 353 Sayılı Kanun'un 17-19. maddeleri uyarınca askeri mahkemenin görevsizliğine, sanığın anılan suç ve madde uyarınca cezalandırılabilmesi için suç dosyasının davaya bakmakla görevli Çorlu Asliye Ceza Mahkemesine gönderilmek üzere 5.Kor.As. Savcılığına tevdiine"* karar vermiş, tarafların temyiz etmemesi üzerine karar kesinleşmiştir.

3. **Çorlu Asliye Ceza Mahkemesi 09/10/1997 tarih ve E.1996/1030, K.1997/890 sayılı kararı** ile, *"olay günü sanık ile mağdur birlikte askerlik görevini yaparken mağdurun sırtının ağrıdığı ve sanığa birbirlerinin sırtına vererek kaldırıp indirilmesi hususunda anlaştıkları bu eylemi yaparken mağdurun düşerek ömür boyu iş ve gücünden kalacak ve uzuv tatili olacak derecede yaralandığı ve sanığın olayda 1/8 oranında kusurlu bulunduğu mağdurun anlatımları, kati tabip raporu, yeminli tanık beyanları, sanığın savunmaları, nüfus ve sabıka kaydı, kusur yönünden bilirkişi beyanı ile tüm dosya kapsamından anlaşıldığından birbirini teyit ederek ve bütünleşerek sanık hakkındaki iddiayı böylece doğrulayan kanıtlar karşısında sanığın atılı suçunun subut bulduğu ve mahkumiyeti gerektiği kanaat ve sonucuna varılarak"* TCK'nin 459/2. maddesi uyarınca 337.500 lira ağır para cezası ile mahkumiyetine karar vermiş, tarafların temyiz etmemesi üzerine karar kesinleşmiştir.

II. İDARİ YARGIDA DAVA SÜRECİ

A. Dava Konusu Olay

4. Davacı İ.D vekili tarafından, müvekkilinin askerlik görevini yapmakta iken 29/09/1995 günü görev esnasında meydana gelen olay sonucunda yaralandığını ve görmüş olduğu tedavi sonucunda hakkında askerliğe elverişli değildir kararı verildiğini, olayın askerlik görevinin sebep ve tesiri ile meydana geldiğini, olayda müvekkilinin herhangi bir kastı veya kusurunun bulunmadığını, olayın ardından davacıya 5434 sayılı Kanun hükümlerince emekli aylığı bağlanması talepli 13/11/2017 tarihli başvurularının davalı idarenin 01/12/2017 tarihli işlemi ile reddedildiğini, davacının, kanun, tüzük ve emir dışında hareket etmiş olduğunu ortaya koyacak yeterli bilgi ve belgenin bulunmadığını ve maluliyetin 5434 sayılı Kanun'un 45. maddesinde öngörüldüğü biçimde görevin yapıldığı sırada ve görevden doğan bir maluliyet olduğunu, davacı görev esnasında görevin sebep ve tesiri ile sakatlandığından dava konusu ret işleminin sebep unsuru yönünden hukuka aykırı bulunması nedeniyle iptaline karar verilmesi gerektiğini beyan ederek, davacıya 5434 sayılı Kanun ve sair ilgili mevzuat gereğince vazife malulü emekli aylığı bağlanmaması işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. Yargılama Aşamaları

5. Ankara 5. İdare Mahkemesi 16/11/2018 tarih ve E.2017/3415, K.2018/2315 sayılı kararı ile, *"davacının görevi sırasında ve görevinin etkisiyle malul hale geldiği anlaşıldığından vazife malulü kabul edilmesi gerekirken aksi yönde tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uygunluk bulunmamaktadır"* gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar vermiş, karar istinaf edilmiştir.

6 . **Ankara Bölge İdare Mahkemesi 11. İdari Dava Dairesi 15/10/2021 tarih ve E.2019/4601, K.2021/4130 sayılı kararı** ile, davalı idarenin istinaf başvurusunun kabulüne, Ankara 5. İdare Mahkemesince verilen 16/11/2018 tarih ve E.2017/3415, K.2018/2315 sayılı kararın kaldırılmasına, davanın reddine kesin olarak karar vermiş, davacı vekilinin yargılamanın yenilenmesi istemi Ankara Bölge İdare Mahkemesi 11. İdari Dava Dairesinin 02/11/2022 tarih ve E.2022/2738, K.2022/4443 sayılı kararı ile reddedilmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"Dosyanın incelenmesinden, davacının Çorlu 5. Kolordu Komutanlığı 2. Sınıf Askeri Cezaevi Müdürlüğü emrinde askerlik görevini yapmakta iken 30.09.1995 günü sabah sporu içtimasından önce sırtlarını gevşetmek amacıyla arkadaşıyla karşılıklı olarak sırt sırta vererek birbirlerini tartmak amacıyla yaptıkları hoppacık hareketi sonucu beton zemine düştüğü, düştüğü yerden boynunun kırılması nedeniyle kalkamadığı, GATA'nın 25.12.1996 tarihinde davacı hakkında; "askerliğe elverişli olmadığı, hayati tehlike geçirdiği, uzuv tatili mahiyetinde vücut fonksiyon kaybının mevcut olduğu, vücut fonksiyon kaybının % 100'e uyduğu ve yaşamını idame ettirmek için bir başkasının yardım ve desteğine ileri derecede muhtaç olduğu" şeklinde rapor düzenlendiği, 12.01.2010 tarihli Elazığ Harput Devlet Hastanesi raporu ile davacının özür oranının % 91,6 olarak raporun geçerlilik süresinin ise "sürekli" olarak belirlendiği, maluliyetin görevin neden ve etkisi ile olduğundan bahisle hakkında vazife malullüğü hükümleri uygulanarak aylık bağlanması talebi ile davalı idareye yapılan başvurunun reddi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*
>
> *Olayda; dosyadaki bilgi ve belgeler ile mevzuat hükümleri birlikte dikkate alındığında, davacının her hangi bir emir ya da talimat olmaksızın sabah sporu öncesinde yemekhanenin önünde arkadaşı ile şakalaştığı sırada yaralandığı, bu olay nedeniyle şakalaştığı arkadaşı hakkında dava açıldığı, yaralanma olayı askerlik görevi esnasında meydana gelmekle birlikte, görevinin neden ve etkisiyle değil, ortaya çıkan kaza sonucu meydana geldiği, bu durumun da askerlik durum belgesi ile tanık ifadelerinde ortaya konulduğu göz önüne alındığında; davacı hakkında vazife malülü hükümlerinin uygulanmamasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık görülmemiştir."*

III. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNDEN İSTEK

7. Başvurucu vekili, Çorlu Asliye Ceza Mahkemesince verilen kesin hüküm haline gelen mahkumiyet kararının olayın nasıl meydana geldiğine ilişkin gerekçesi ile birlikte idare makamlarını ve yargı mercilerini bağlayan bir karar olduğunu, bir diğer ifadeyle Çorlu Asliye Ceza Mahkemesinin olayın sübutuna ilişkin *"mağdurun sırtının ağrıdığı ve sanığa birbirlerinin sırtına vererek kaldırıp indirilmesi hususunda anlaştıkları bu eylemi yaparken mağdurun düşerek ömür boyu iş ve güçten kalacak ve uzuv tatili olacak derecede yaralandığı" şeklindeki* tespit ve kabulünün idari yargı mercilerini de bağlayan bir karar olmasına rağmen Ankara Bölge İdare Mahkemesi 11. İdari Dava Dairesince davacının *"arkadaşı ile şakalaştığı sırada yaralandığı"* şeklindeki kabul sonucu davanın reddine karar verildiğini, ceza mahkemelerinin olayın sübutuna ilişkin kabulünün diğer mahkemeler tarafından yorum yoluyla değiştirilmesinin hukuk devleti, hukuki güvenlik ve belirlilik ilkelerine açık aykırılık oluşturacağını beyan ederek adli ve idari yargı yerlerince verilen kararlar nedeniyle bir hakkın yerine getirilmesinin olanaksız hale geldiğinden bahisle, hüküm uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle, Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmek üzere idari yargı yerine başvuru dilekçesi vermiştir.

8. Ankara Bölge İdare Mahkemesi 11. İdari Dava Dairesi 07/12/2022 tarih ve 2022/2738 sayılı üst yazısı ile, başvurucu vekilinin talebi doğrultusunda iddia olunan hükümler arasındaki uyuşmazlığın giderilmesi için dilekçe Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiş, Uyuşmazlık Mahkemesince adli ve idari yargı dosyalarının asılları mahkemelerinden temin edilmiştir.

IV. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCELERİ

9. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca 2247 sayılı Kanun'un 24. ve 16. maddelerine göre ilgili Başsavcıların yazılı düşünceleri istenilmiştir.

A. Danıştay Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

10. Danıştay Başsavcısı; adlî ve idarî yargıda açılan davalar ile elde edilmek istenen sonucun aynı olmaması bakımından konusu farklı olan bu kararlar arasında hüküm uyuşmazlığı bulunmadığı gerekçesiyle, başvurunun reddi yönünde düşünce bildirmiştir. Başsavcılık düşüncesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararların incelenmesinden, ortada adlî ve idarî yargı yerlerince verilmiş ve kesinleşmiş kararların bulunduğu, taraflardan birinin aynı olduğu, her iki kararda da davanın esasının hükme bağlandığı ve kararların kesinleştiği görülmekle birlikte; Bölge İdare Mahkemesi kararının; davacıya vazife mâlüllüğü hükümleri uygulanarak aylık bağlanması istemiyle Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'na yapılan başvurunun reddine dair işlemin iptali istemine, Asliye Ceza Mahkemesi kararının ise, aynı olayda dikkatsizlik ve tedbirsizlikle yaralamaya sebebiyet verme suçundan dolayı M.Y.K hakkında açılan ceza davası sonucunda adı geçenin cezalandırılmasına ilişkin olduğu anlaşılmaktadır.

2247 sayılı Kanun uyarınca, hüküm uyuşmazlığının varlığının kabul edilebilmesi için gereken şartlardan biri de her iki kararın aynı konuya ilişkin olmasıdır.

Dava konusu (müddeabih) en kısa tanımıyla dava ile elde edilmek istenen sonuçtur. Davanın konusu kavramının kanunî olarak hiç bir yerde açık seçik bir tanımı yapılmamıştır. Doktrinde dava konusunun niteliği tartışmalıdır ve bu sebeple dava konusu kavramını açıklayabilmek amacıyla birçok teori ileri sürülmüştür. Türk hukuk doktrininde genel olarak dava konusunun "dava konusu yapılmış olan hak, yani dava ile elde edilmek istenen sonuç (netice)" olduğu konusunda görüş birliği olduğu söylenebilir. Yargıtay kararlarında dava konusu "dava ile elde edilmek istenen sonuç" şeklinde betimlenmesi ile yetinilmiştir. Dava konusu talep sonucundan oluşurken dava sebebi ise maddî vakıadan oluşur. Hukukî sebep ise bu kavramlar altında değerlendirilemez. Davacının talep sonucu ile mahkemeden istediği dava konusu iken bunu maddî vakıaya dayandırması ise dava sebebidir. Dava konusunu belirleyen tek ve asıl unsurun talep sonucu (usulî talep) olduğunu belirtebiliriz. Diğer bir deyişle talep sonucu(usulî talep) sağlanması mahkemeden istenilen hukukî korunma, dava konusunun bizatihi kendisidir. Usulî talebi genel hatlarıyla bir hukukî sonucun kesin bir şekilde belirlenmesini konu alan ve mahkemeye yöneltilmiş bulunan istek şeklinde tanımlayabiliriz. (Dr. Levent BÖRÜ, Dava Konusu Kavramı ve Teorileri 2012, BATİDER, Cilt XXVIII, Sayı 21, Sayfa 258-287)

İdarî yargıda açılan davanın vazife mâlullüğü hükümleri uygulanarak aylık bağlanması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali istemine ilişkin olması, adlî yargıda açılan davanın ise dikkatsizlik ve tedbirsizlikle yaralamaya sebebiyet verme suçundan dolayı adı geçenin cezalandırılmasına yönelik bulunması karşısında her iki dava ile elde edilmek istenen sonucun aynı olmaması bakımından, konusu farklı olan bu kararlar arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğundan söz edilmesi mümkün değildir."

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

11. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı; adli ve idari yargı mercileri tarafından esasa ilişkin olarak verilen ve kesinleşen mahkeme kararlarının konu ve dava sebebinin aynı olmadığı ve kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması koşulunun da gerçekleşmediği gerekçesiyle, başvurunun reddi yönünde düşünce bildirmiştir. Başsavcılık düşüncesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararların incelenmesinde; ortada, taraflardan en az birinin aynı olduğu, adli ve idari yargı yerlerince verilmiş ve yasa yollarına başvurularak şeklen kesinleşmiş kararların bulunduğu ve tüm kararlarda da davanın esasının hükme bağlandığı ve yasa yollarının tüketildiği anlaşılmıştır.

Ancak, anılan mahkemelerce verilen hükümlerin konu ve dava sebebinin aynı olup olmadığı konusunun ayrıca incelenmesinde fayda bulunmaktadır.

Ankara Bölge İdare Mahkemesi 11. İdari Dava Dairesindeki dava; er olarak askerlik görevini yapmakta iken yaralanan ve "Askerliğe elverişli değildir raporu uyarınca terhis edilen davacı tarafından, hakkında vazife malullüğü hükümleri uygulanarak aylık bağlanması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmış ve mahkemece davanın reddine karar verilmiştir.

Çorlu Asliye Ceza Mahkemesindeki dava ise; davacı İsa Doğan'ın yaralanmasına neden olan M.Y.K'ın 765 sayılı TCK'nın 459. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca cezalandırılması istemiyle açılmış ve mahkemece sanığın atılı suçtan cezalandırılmasına karar verildiği anlaşılmıştır.

Bu duruma göre, idari yargıda açılan davanın vazife malullüğü hükümleri uyarınca aylık bağlanma şartlarının oluşup oluşmadığının belirlenmesine ilişkin olması, adli yargıda açılan davanın ise davacının yaralanmasına sebebiyet veren sanığın cezalandırılmasına ilişkin olması karşısında, hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabulü için gerekli olan koşullardan, konu ve dava sebebinin aynı olması koşulunun gerçekleşmediği sonucuna varılmıştır."

V. İLGİLİ HUKUK

12. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un**"***Mahkemenin görevi"* başlığını taşıyan 1. maddesi şöyledir:

"*Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir"*

13. 2247 sayılı Kanun'un "*Hüküm Uyuşmazlığı*" başlıklı24. maddesi şöyledir:

"1 nci maddede gösterilen yargı mercileritarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir.

(Mülga ikinci fıkra: 2/7/2018 – KHK-703/183 md.)

İlgili kişi veya makam Uyuşmazlık Mahkemesine başvurarak hüküm uyuşmazlığının giderilmesini istiyebilir. Bu halde olumsuz görev uyuşmazlığının çıkarılması ile ilgili 15 ve 16 ncı maddelerdeki usul kuralları uygulanır."

VI. İNCELEME VE GEREKÇE

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 27/11/2023 tarihli toplantısında; Raportör-Hâkim Süleyman ARIDURU'nun uyuşmazlığa konu kararlar arasında hüküm uyuşmazlığı bulunmadığı yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

15. 2247 sayılı Kanun'un yukarıda belirtilen 24. maddesi hükmüne göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için:

a) Uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli ve idari yargı mercileri tarafından verilmesi,

b) Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,

c) Her iki kararın da kesinleşmiş olması,

d) Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

e) Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

16. Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen idari yargı ve adli yargı kararlarının incelenmesinden; ortada idari ve adli yargı yerlerince verilmiş ve kesinleşmiş kararlar bulunduğu, taraflardan en az birinin aynı olduğu anlaşılmıştır.

17. Mağdur İsa Doğan'ın 5. Kor. As. Cezaevinde piyade er olarak askerlik vazifesini yerine getirdiği esnada aynı yerde askerlik görevini yapması nedeniyle arkadaşı olan sanık konumundaki piyade er M.Y.K ile 30/09/1995 günü sabah içtimasından önce birbirlerinin belini kütletmek istedikleri ve mağdur ile sırt sırta vererek birbirlerini kaldırdıkları sırada mağdurun, sanığın sırtından kafa üstü beton zemine düştüğü, sevk edildiği GATA Haydarpaşa Askeri Hastanesince tanzim edilen 15/12/1995 tarihli kati raporla hayati tehlike altına girdiği, olay tarihinden itibaren quadripleji nedeniyle rapor tarihine kadar süresi belli olmayan iş ve güç kaybına maruz kaldığının belirtildiği, bu suretle sanığın tedbirsizlik ve dikkatsizlik sonucu yaralamaya sebebiyet verdiğinin savunma, tanık beyanları ve tüm dosya kapsamıyla anlaşıldığı gerekçesiyle sanığın sevk maddesi uyarınca cezalandırılması istemiyle K.K.K. 5. Kolordu Komutanlığı Askeri Savcılığı tarafından askeri yargı yerinde açılan davada, mahkemece "*olay günü sanık ile mağdur birlikte askerlik görevine yaparken mağdurun sırtının ağrıdığı ve sanığa birbirlerinin sırtına vererek kaldırıp indirilmesi hususunda anlaştıkları bu eylemi yaparken mağdurun düşerek ömür boyu iş ve gücünden kalacak ve uzuv tatili olacak derecede yaralandığı ve sanığın olayda 1/8 oranında kusurlu bulunduğu mağdurun anlatımları, kati tabip raporu, yeminli tanık beyanları, sanığın savunmaları, nüfus ve sabıka kaydı, kusur yönünden bilirkişi beyanı ile tüm dosya kapsamından anlaşıldığından birbirini teyit ederek ve bütünleşerek sanık hakkındaki iddiayı böylece doğrulayan kanıtlar karşısında sanığın atılı suçunun subut bulduğu ve mahkumiyeti gerektiği"* gerekçesiyle sanık M.Y.K hakkında TCK'nin 459/2. maddesi uyarınca 337.500 lira ağır para cezası ile mahkumiyetine karar verildiği anlaşılmıştır.

18. Davacı İsa Doğan vekili tarafından, müvekkilinin askerlik görevini yapmakta iken 29/09/1995 günü görev esnasında meydana gelen olay sonucunda yaralandığını ve görmüş olduğu tedavi sonucunda hakkında askerliğe elverişli değildir kararı verildiğini, olayın askerlik görevinin sebep ve tesiri ile meydana geldiğini, olayda müvekkilinin herhangi bir kastı veya kusurunun bulunmadığını, olayın ardından davacıya 5434 sayılı Kanun hükümlerince emekli aylığı bağlanması talepli 13/11/2017 tarihli başvurularının davalı idarenin 01/12/2017 tarihli işlemi ile reddedildiğini, davacının, kanun, tüzük ve emir dışında hareket etmiş olduğunu ortaya koyacak yeterli bilgi ve belgenin bulunmadığını ve maluliyetin 5434 sayılı Kanun'un 45. maddesinde öngörüldüğü biçimde görevin yapıldığı sırada ve görevden doğan bir maluliyet olduğunu, davacının görev esnasında görevin sebep ve tesiri ile sakatlandığından dava konusu ret işleminin sebep unsuru yönünden hukuka aykırı bulunması nedeniyle iptaline karar verilmesi gerektiğini beyan ederek davacıya 5434 sayılı Kanun ve sair ilgili mevzuat gereğince vazife malulü emekli aylığı bağlanmaması işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde açılan davada ise, mahkemece "*davacının her hangi bir emir yada talimat olmaksızın sabah sporu öncesinde yemekhanenin önünde arkadaşı ile şakalaştığı sırada yaralandığı, bu olay nedeniyle şakalaştığı*

arkadaşı hakkında dava açıldığı, yaralanma olayı askerlik görevi esnasında meydana gelmekle birlikte, görevinin neden ve etkisiyle değil, ortaya çıkan kaza sonucu meydana geldiği, bu durumun da askerlik durum belgesi ile tanık ifadelerinde ortaya konulduğu göz önüne alındığında; davacı hakkında vazife malülü hükümlerinin uygulanmamasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık görülmemiştir." gerekçesiyle davanın reddine karar verildiği anlaşılmıştır.

19. Adli yargı yerinde, mağdur İsa Doğan'ın piyade er olarak askerlik vazifesini yerine getirdiği esnada aynı yerde askerlik görevini yapması nedeniyle arkadaşı olan sanık konumundaki M.Y.K ile önce birbirlerinin belini kütletmek istedikleri ve mağdur ile sırt sırta vererek birbirlerini kaldırdıkları sırada mağdurun, sanığın sırtından kafa üstü beton zemine düştüğü, olay tarihinden itibaren quadripleji nedeniyle rapor tarihine kadar süresi belli olmayan iş ve güç kaybına maruz kaldığının belirtildiği, bu suretle sanığın tedbirsizlik ve dikkatsizlik sonucu yaralamaya sebebiyet verdiği gerekçesiyle açılan davada mağdurun yaralanmasına ilişkin sanığın kusuru noktasında bir yargılama yapılmış ve sanık hakkında mahkumiyet hükmü kurulmuştur.

20. İdari yargı yerinde Davacı İsa Doğan'ın askerlik görevini yapmakta iken görev esnasında meydana gelen olay sonucunda yaralandığını ve görmüş olduğu tedavi sonucunda hakkında askerliğe elverişli değildir kararı verildiğini, olayın askerlik görevinin sebep ve tesiri ile meydana geldiğini, olayda müvekkilinin herhangi bir kastı veya kusurunun bulunmadığını, olayın ardından davacıya 5434 sayılı Kanun hükümlerince emekli aylığı bağlanması talepli 13/11/2017 tarihli başvurularının davalı idarenin 01/12/2017 tarihli işlemi ile reddedildiğini beyan ederek; davacıya 5434 sayılı Kanun ve sair ilgili mevzuat gereğince vazife malulü emekli aylığı bağlanmaması işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle açılan davada ise, mahkemece; davacı hakkında vazife malullüğü hükümlerinin uygulanıp uygulanamayacağının inceleme konusu yapılmak suretiyle hüküm kurulduğu görülmektedir. Buna göre uyuşmazlık yaratıldığı iddia olunan hükümlerin konusunun aynı olmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı kararları arasında bir çelişkiden veya hakkın yerine getirilmesinin olanaksız hale gelmesinden bahsetmek mümkün görünmemektedir.

21. Bu durumda, adli ve idari yargı yerlerince farklı konulara ilişkin olarak verilen kararlar arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğundan söz edilemeyeceğinden; Çorlu Asliye Ceza Mahkemesi ile Ankara Bölge İdare Mahkemesi 11. İdari Dava Dairesi kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabulü için gerekli olan koşullardan, *"aynı konuya ilişkin olması"* koşulunun gerçekleşmediği sonucuna varılmıştır.

22. Yukarıda belirtilen hususlar gözönünde bulundurularak, 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen *"aynı konuya ilişkin olması"* koşulunu taşımayan başvurunun reddi gerekmiştir.

VII. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen *"aynı konuya ilişkin olması"* koşulunu taşımayan BAŞVURUNUN REDDİNE,

27/11/2023 tarihinde,OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Nilgün	Doğan	Eyüp
TOPAL	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN